

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

Київського національного

університету імені Тараса Шевченка

Оксана ЖИЛІНСЬКА

« 15 » грудня 2026 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Дергача Дмитра Валерійовича
на тему: «Медійні жанри в мовній комунікації:
природа, функції, стилістичні параметри»,
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук
за спеціальністю 10.02.01 – українська мова**

Дисертація Дергача Дмитра Валерійовича на тему: «Медійні жанри в мовній комунікації: природа, функції, стилістичні параметри», подана на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук за спеціальністю 10.02.01 – українська мова, є цілісною, завершеною науковою працею.

1. Актуальність теми дослідження зумовлена глибинними трансформаціями мовно-комунікативного простору, спричиненими інтенсивним розвитком цифрових технологій, глобалізаційними процесами та еволюцією масової комунікації. В сучасному інформаційному суспільстві медіа виконують не лише функцію передачі інформації, а й виступають потужним чинником формування мовної суспільної свідомості, ціннісних орієнтацій та моделей соціальної взаємодії. Відтак, медійні жанри постають як складні мовно-комунікативні структури, що поєднують у собі лінгвістичні, стилістичні, прагматичні та соціокультурні характеристики, а тому потребують комплексного наукового осмислення в межах синкретичних підходів сучасної лінгвостилістики.

Оскільки сучасний соціум стає все більш технологічно керованим, авторська практика наукового аналізу медійних жанрів у дисертаційному підході узалежнена від змін, що спричиняються цифровими інструментами, можливостями інтертекстуальності та інтердискурсивності, мовною адаптацією до специфіки сучасного інформаційного середовища, когнітивними запитами аудиторії споживачів медійного контенту та їх навичками інтерактивності. Відповідно, фокус аналізу розподілений між характеристиками текстотворення та текстосприйняття, що роблять свій внесок у авторське вирішення Дергачем Д.В. проблеми жанрово-стильової ідентифікації медіа.

Особливої значущості за такої постановки питання набуває дослідження адаптивної природи медійних жанрів, оскільки вони функціонують у

динамічному комунікативному середовищі, де відбувається постійна взаємодія традиційних журналістських форм (наприклад, стаття, інтерв'ю, репортаж та ін.) із новітніми цифровими форматами (наприклад, допис, блог / влог, інваріанти шоу, лайфгак та ін.). Сучасний медійний дискурс також характеризується високим ступенем варіативності мовних форм, поєднанням елементів різних дискурсів, функціональних стилів, активним використанням експресивних, оцінних і прагматично маркованих одиниць. У свою чергу, розширення каналів інформування сприяє актуалізації нових комунікативних стратегій, тенденції до персоніфікації викладу, діалогізації мовлення, інтертекстуальності та мультимодальності. Мовні засоби адаптуються до нових умов комунікації, що зумовлює оновлення жанрової парадигми медійної комунікації. Внаслідок цього змінюються усталені жанрові моделі: розширюються їх структурні, стилістичні параметри, а також з'являються гібридні жанрові утворення, міжстильові жанри, що поєднують ознаки інформаційних, аналітичних, маніпулятивних, розважальних, когнітивно орієнтованих текстів, детермінованих функціями літературної мови. Окрім традиційних інформаційної, інтерпретаційної та оцінної функцій, медійні жанри дедалі активніше реалізують функції впливу, переконання, моделювання суспільних уявлень і цінностей та ін. З лінгвістичного погляду це зумовлює необхідність аналізу прагматичних параметрів медійних текстів, зокрема тактик інформування, мовленнєвого впливу, способів репрезентації авторської позиції та форм взаємодії з аудиторією. Лінгвістичний аналіз таких явищ дає змогу виявити закономірності динамізації актуальних жанрових моделей, з'ясувати механізми мовного конструювання медійної реальності, способи формування смислів у масовій комунікації й окреслити тенденції розвитку сучасного масмедійного дискурсу.

Таким чином, дисертаційне дослідження Дергача Д.В., присвячене фаховій інтерпретації сучасних медійних жанрів у мовній комунікації, їх природи, стилістики, функцій і динаміки є надзвичайно актуальним, оскільки воно сприяє комплексному розумінню процесів, що відбуваються в сучасному медійному дискурсі. Лінгвостилістичний аналіз комунікативних механізмів функціонування медійних жанрів дозволяє: 1) уточнити їх типові характеристики (передусім структурні); 2) визначити мовно-стильові маркери, які вказують на їх здатність актуалізувати процеси смисло-, текстотворення в умовах цифрової трансформації суспільства; 3) оновити дослідницьку парадигму сучасної лінгвістики.

2. Зв'язок з науковими програмами, планами, темами, грантами.

Дисертаційне дослідження виконано відповідно до проблематики комплексної наукової теми Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Модернізація суспільного розвитку України в умовах світових процесів глобалізації». А також розвиває фундаментальні ідеї однієї з його наукових шкіл «Теорія мови, мовлення та історія лінгвістики».

3. Наукова новизна дослідження функцій і стилістичних параметрів жанрів сучасних масмедіа спирається на те, що дисертантом **уперше**:

1) у дослідницькій традиції сучасного мовознавства медійні жанри проаналізовано з огляду на їх функціональну природу і стилістичний ресурс – предметність медійної жанрології як самостійного наукового напрямку. Це, у свою чергу, дозволяє переконливо аргументувати та зреалізувати критерії для їх типізації та класифікаційного розрізнення в контексті актуалізації категорій функціонального ядра та периферії жанру / жанрів медіа;

2) медійні жанри розглядаються не в лінійній проекції на їх узагальнені мовні особливості, а в контексті комунікативної динаміки сфери масової інформації. Такий підхід пояснює ідею та логіку дисертаційного аналізу, передусім, актуальних жанрових моделей, типізованих репрезентацій функцій літературної мови, які послідовно формалізуються в медійному тексті визначеної архітекτονіки та відносної статичної стильової природи;

3) дослідницька увага спроектована не на опис повторюваних ознак, типових для жанрів медіа, а на активні процеси, що системно відбуваються в сучасних ЗМІ та впливають на полістильову природу медійних жанрів, які ретранслюють актуальні для суспільства вербалізовані смисли та цінності;

4) ідея медіалінгвістичного аналізу парадигми жанрів сучасної масової комунікації концептуалізується в опрацьованій та лексикографічно представленій системі термінів і понять медійної жанрології, що **ще не було предметом окремих фахових студій**, зокрема в мовознавстві. Термінопоняття визначено за принципами смислової кореляції та пояснювальної здатності взаємодії інваріантних компонентів комунікації, аргументації їх впливу на жанрову природу й ідентифікацію текстів медіа;

5) ряд термінів, що відображають інтелектуалізацію жанрової системи сучасних медіа (синопсис, логлайн, лайфгак, пранк, сиквел, приквел, інтерквел, спіноф, інфотейнмент, едьютейнмент та ін.), **уперше** дефінітивно окреслено з погляду предметності світової лінгвостилістики та медійної жанрології;

6) **уперше** запропоновано та зреалізовано модель лінгвостилістичного аналізу актуальних для сучасних масмедіа форматів комунікації (сиквел, привел, інтерквел, мідквел, спіноф), що визначають природу інформаційної та стильової інтерференції в жанровій парадигмі медіасфери;

7) актуалізовано лінгвостилістичний контекст теорії жанрової динаміки, спричиненої цифровою природою та мультимодальністю медійного інформування з його відмовою від текстової лінійності інформаційної подачі й переходом до різних форматів нелінійності на основі самовизначення системи чи реципієнтів;

8) розроблено **авторський науковий підхід**, в якому втілюється переорієнтація аналітичної думки з усталених, типових характеристик жанрів і жанрових моделей на процесуальність, гібридизацію та функціонально-стильову варіативність сучасних українськомовних медійних текстів

9) стилістична рефлексія на динаміку жанрової системи медіа інтегрована **авторськими ідеями**, апробованими в лінгводидактиці вищої школи

й академічному аналізі. Медійна жанрологія розглядається не лише як актуальна дослідницька епістема, але й контекст формування та перспективної реалізації фахових компетентностей філолога. Це реалізується в системі визначених тем і проблем функціонально-стилістичної специфікації медійної жанрології у структурі освітніх програм університетської підготовки.

4. Теоретичне значення дисертаційного дослідження полягає:

1) в концептуалізації моделі фахового осмислення медійних жанрів як структурно й функціонально організованих форм мовної комунікації, що динамічно розвиваються під впливом соціокультурних, технологічних і прагматичних чинників еволюції сучасного медійного простору;

2) у розширенні наукових уявлень про сучасну жанрову стратифікацію медійного дискурсу, поглибленні розуміння функціональних і стилістичних особливостей медійних текстів та формуванні цілісного, ефективного, підходу до жанрового аналізу мовної комунікації у сфері медіа;

3) в обґрунтуванні медійної жанрології як самостійної дослідницької епістемі модерного міждисциплінарного характеру, що спирається на теорію і практику функціональної стилістики, медіалінгвістики та інших галузей гуманітаристики комунікативної предметності;

4) у введенні в науковий обіг термінологічних дефініцій на позначення інноваційних медійних жанрів;

5) у лексикографічній систематизації термінів і понять медійної жанрології, уточненні їх дефінітивних ознак і параметрів, що результується в переконливій аргументації авторської концепції лінгвостилістичної інтерпретації жанрової системи сучасного масмедійного дискурсу і процесів її перманентної еволюції;

6) у концептуалізації та реалізації ефективної моделі лінгвостилістичного аналізу актуальних для сучасних масмедіа форматів комунікації (сиквел, приквел, інтерквел, мідквел, спіноф), що визначають природу інформаційної та стильової інтерференції в жанровій парадигмі медіасфери;

7) у теоретичному осмисленні феномену жанрової форми в добу цифрових медіа, обґрунтуванні основних змін в аналізі жанрів, спричинених цифровими технологіями, авторської методології аналізу модерних медійних жанрів з акцентом на дослідницькому потенціалі функціональної стилістики;

8) у формулюванні ідей щодо перспективи розвитку медійної жанрології як наукової рефлексії на комунікативні процеси в сучасних медіа.

5. Практичне значення роботи полягає в можливості застосування його результатів:

1) у різних сферах наукової, освітньої та професійної діяльності, пов'язаних із функціонуванням медійної комунікації. Узагальнені положення та висновки роботи можуть бути використані для вдосконалення практики створення й аналізу медійних текстів різних жанрових типів, для підвищення

якості медійного контенту, оптимізації мовностилістичного оформлення та комунікативної ефективності медійних повідомлень;

2) в університетській дидактиці – під час викладання дисциплін, пов'язаних із медіалінгвістикою, стилістикою, лінгвістичною / стилістичною жанрологією, інтелектуальною еволюцією української літературної мови. Теоретичні положення й аналітичні узагальнення можуть бути підґрунтям для розроблення навчально-методичних матеріалів, авторських спеціальних курсів, лекційних і практичних занять, а також для моделювання неолінгвістичних наукових проєктів;

3) у контексті медіаосвіти – для формування засад медіаграмотності, медіаетики, оскільки системне розуміння жанрових особливостей медійних текстів, їх стилістики сприяє розвитку критичного сприйняття інформації, навичок аналізу медійного матеріалу й усвідомленню механізмів мовного впливу в сучасному медіапросторі.

6. Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійною науковою працею, в якій висвітлені ідеї та розробки автора, що дозволили вирішити поставлені завдання. Робота містить теоретичні й методичні положення і висновки, сформульовані дисертантом особисто. Використані в дисертації ідеї, положення чи гіпотези інших авторів мають відповідні покликання та використані лише для актуалізації ідей здобувача.

Особистий внесок здобувача у працях, написаних у співавторстві, полягає в тому, що:

- 1) актуалізовано функціональний контекст фахової інтерпретації мови суспільної комунікації, зокрема жанрово-стильової природи медіа;
- 2) окреслено предметність функціонально-стилістичного аналізу модерних медійних жанрів;
- 3) визначено критерії медіалінгвістичного аналізу жанру в конструктивному діалозі з літературознавчою традицією;
- 4) проаналізовано дискусійні питання щодо класифікації жанрів сучасних масмедіа;
- 5) сформульовано авторське дефінітивне наповнення термінів і понять, пов'язаних із дискурсом медійної жанрології;
- 6) схарактеризовано принципи медійного лексикографування (зокрема, в жанрологічному контексті) в дискурсивному просторі західної науки;
- 7) визначено та використано систему лексичних одиниць англійської та німецької мов для інтерпретації наукової літератури та джерел ілюстративного матеріалу в аналізі окресленої дисертаційної предметності;
- 8) проаналізовано стилістичну природу медійних жанрів і жанрових моделей огляду, кулінарного шоу у проєкції на комунікативну динаміку сучасного масмедійного дискурсу;
- 9) досліджено специфіку стилістичних процесів і лінгвістичних технологій в інваріантній репрезентації смислів у медійних текстах різних жанрів;

10) визначено жанрологічний контекст формування фахових компетенцій медіалінгвістів у системі лінгводидактики вищої школи.

7. Апробація результатів дослідження. Основні ідеї та проміжні результати дисертаційного дослідження було апробовано в різножанрових моделях фахової комунікації:

1) на наукових конференціях – в Україні («Філологія ХХІ століття: нові дослідження і перспективи», «Українська гуманітаристика в координатах сучасності», «Сучасна філологія: парадигми, напрямки, проблеми», «Знаки культури в сучасних українських медіа», «Сучасне шевченкознавство: мультидисциплінарні дискурси» (м. Київ, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2016-2026 рр.), «Людина і право в мові сучасних ЗМІ» (м. Одеса, Національний університет «Одеська юридична академія», 7-8 червня 2018 р., 21 лютого 2025 р.), «Українська філологія: школи, постаті, проблеми» до 175-річчя кафедри української словесності (м. Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, 23-24 листопада 2023 р.); «Шості міжнародні наукові читання пам'яті члена-кореспондента НАН України Юрія Олександровича Карпенка: до 90-річчя від дня народження (1929–2009)» (м. Одеса, Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, 26-27 вересня 2019 р.); «Лінгвістичні та лінгвокультурологічні аспекти навчання іноземних студентів у вищих навчальних закладах України», (м. Дніпро, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 11-12 квітня 2018 р.), «Слов'янський світ у культурному просторі ХХІ століття» (м. Київ, Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського, 20 травня 2014 р.), Міжнародна наукова конференція імені проф. Сергія Бураго «Мова і культура» (м. Київ, 2013-2018 рр.) та закордоном («Language in Cultures, Cultures in Languages» (м. Познань, Республіка Польща, 16 вересня 2025 р.), «The European development trends in journalism, PR, media and communication», «Philological sciences and translation studies: European potential» (м. Влоцлавек, Республіка Польща, 2023 р.), «Innovations in philology: whims or the need of the hour» (м. Ченстохова, Республіка Польща, 2023 р.), «Мова. Медіа. Культура. Мовні та комунікативні явища в сучасних медіа» (м. Краків, Республіка Польща, 5-6 березня 2015 р.), «Взаємодія інтернету та стилістики, інтернету та стилів» (м. Грац, Австрія, 16-18 квітня 2015 р.), «RÓŻNORODNOŚĆ KULTUROWA A STYL» (м. Ополе, Республіка Польща, 18-19 вересня 2014 р.) та ін.;

2) на міжнародному фаховому стажуванні (Клайпедський університет, м. Клайпеда, Литовська Республіка, 22 вересня – 03 жовтня 2025 р., проблемна лекція з питань жанрово-стильової парадигми сучасних медіа);

3) у наукових дискусіях Літньої філологічної школи (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2024-2025 рр.), на майстеркласах для молодих дослідників «Українська мова в соціальній комунікації» (Київський палац дітей та юнацтва, творче агентство «ЮН-ПРЕС», 21 лютого 2019 р., 29 жовтня 2019 р.), у лекції «Комунікативна «безпека»

сучасної масмедійної інформації» в онлайн-студії Публічної бібліотеки імені Лесі Українки міста Києва (м. Київ, 27 жовтня 2020 р.) та ін.

8. Публікації. Проблематику дисертаційного дослідження висвітлено в 47 різножанрових наукових публікаціях (з них одноосібних – 30, англійською мовою – 15): 3 статті – у виданнях, індексованих у наукометричних базах Scopus, Web of Science, 2 розділи в колективних монографіях (опублікованих в Україні та Литовській Республіці), 22 статті – у фахових виданнях України (категорія «Б»), 2 статті – в закордонних фахових виданнях, 6 словників, 2 праці навчально-методичного характеру.

Список опублікованих праць за темою дисертації

*Статті у наукових фахових виданнях України:
(які входять до переліку МОН України)*

1. Дергач Д.В. Жанрово-стилістичні параметри іміджевої комунікації в медіа. *Folia Philologica*. 2025. Вип. 10. С. 51-58. <https://doi.org/10.17721/foia.philologica/2025/10/6>.
2. Дергач Д.В. Медійна жанрологія в неолінгвістичному дискурсі. *Актуальні проблеми української лінгвістики : теорія і практика*. 2025. Вип. 50. С. 53-62. <https://doi.org/10.17721/APULTP.2025.50.53-62>.
3. Шевченко Л.І., Дергач Д.В. Лінгвістичні технології фактчекінгу в інформаційних жанрах сучасних масмедіа. *Актуальні проблеми української лінгвістики : теорія і практика*. 2024. Вип. 49. С. 77-100. <https://doi.org/10.17721/APULTP.2024.49.77-100>
4. Дергач Д.В. Жанрологія в національному мовознавстві : наукова школа Флорія Бацевича. *Актуальні проблеми української лінгвістики : теорія і практика*. 2024. Вип. 48. С. 19-33. <https://doi.org/10.17721/APULTP.2024.48.19-33>
5. Shevchenko L.I. Dergach D. *COOKING SHOW* genre in the stylistic paradigm of modern Slavic media. *Актуальні проблеми української лінгвістики : теорія і практика*. 2023. Vol. 47. Р. 32-49. <https://doi.org/10.17721/APULTP.2023.47.32-49>
6. Dergach D. Communicative invariants of edutainment : linguostylistics of lifehack genre. *Актуальні проблеми української лінгвістики : теорія і практика*. 2023. Vol. 46. Р. 112-127. <https://doi.org/10.17721/APULTP.2023.46.112-127>
7. Дергач Д.В. Інваріантна лінгвостилістика жанру медійної рецензії. *Записки з українського мовознавства*. Одеса, 2023. Вип. 30. С. 138-149.
8. Дергач Д.В. Жанрові інновації в сучасних українських масмедіа. *Актуальні проблеми української лінгвістики : теорія і практика*. 2022. Вип. 45. С. 27-38. <https://doi.org/10.17721/APULTP.2022.45.27-38>
9. Dergach D. Language intellectualization in new media : evolution of genre paradigm. *Актуальні проблеми української лінгвістики : теорія і практика*. 2022. Вип. 44. С. 48-67. <https://doi.org/10.17721/APULTP.2022.44.48-67>

10. Шевченко Л.І., Сизонов Д.Ю., Дергач Д.В. Дискурсивна лексикографія у просторі західної науки. *Мовознавство*. 2022. № 5. С. 3-14. <https://doi.org/10.33190/0027-2833-326-2022-5-001>
11. Dergach D. Linguocultural motivation of synchronicity / asynchronicity of media communication genres in the Slavic information space. *Закарпатські філологічні студії*. 2021. Вип. 19. Т. 1. С. 78-84. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2021.19.1.15>
12. Dergach D. Research variations of blog analysis : genre or format? *Записки з українського мовознавства*. 2020. Вип. 27. С. 291-299.
13. Dergach D. Stylistic resource of creolization in modern mass-media. *Актуальні проблеми української лінгвістики : теорія і практика*. 2017. Vol. 35. P. 35-43. <https://doi.org/10.17721/APULTP.2017.35.35-43>
14. Дергач Д. Жанрово-стильові домінанти аналітичних текстів сучасних українських мас-медіа. *Актуальні проблеми української лінгвістики : теорія і практика*. 2017. Вип. 33. С. 76-87.
15. Дергач Д.В. Медійна жанрологія в сучасній науці : лінгвістична постановка питання. *Актуальні проблеми української лінгвістики : теорія і практика*. 2015. Вип. 31. С. 36-44.
16. Дергач Д.В. Лінгвостилістика нових інформаційних жанрів у сучасних мас-медіа. *Актуальні проблеми української лінгвістики : теорія і практика*. 2015. Вип. 30. С. 45-53.
17. Dergach D. Scientific interpretation of the information media genres. *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*. 2014. Вип. 29. С. 87-98.
18. Дергач Д.В. Медійна жанрологія в дискурсі сучасного філологічного знання. *Актуальні проблеми української лінгвістики : теорія і практика*. 2014. Вип. 28. С. 26-35.
19. Дергач Д.В. Диференційні критерії категорії жанр у лінгвістичному аналізі. *Актуальні проблеми української лінгвістики : теорія і практика*. 2013. Вип. 27. С. 32-41.
20. Дергач Д.В. Мас-медійний жанр ток-шоу : природа, функції, аспектологія дослідницького пошуку. *Актуальні проблеми української лінгвістики : теорія і практика*. 2013. Вип. 26. С. 41-47.
21. Дергач Д.В. Сучасна наукова інтерпретація поглядів О.Потебні в аспекті аналітичної природи мови ЗМІ. *Мовні і концептуальні картини світу*. 2011. Вип. 33.
22. Шевченко Л.І., Дергач Д.В. Окресленість лінгвістичної парадигми як принцип сучасного наукового аналізу. *Актуальні проблеми української лінгвістики : теорія і практика*. 2010. Вип. 21. С. 151-158.

Статті в іноземних виданнях:
(проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus)

1. Shulinova L., Dergach D. Functional variability of the review genre in modern Ukrainian media communication. *Orbis linguarum = Ezikov Svyat*. 2020. Vol. 18. Issue 3. P. 72-87. <https://doi.org/10.37708/ezs.swu.bg.v18i3.7>
2. Dergach D. Linguistic models of mass media genres' stylistic diffusion in the communicative space of Ukraine and Bulgaria. *Bulgarski ezik i literature = Bulgarian language and literature*. 2024. Vol. 66 (2). P. 213-227. <https://doi.org/10.53656/bel2024-2-7D>
3. Dergach D. Functional dynamics of the show in modern media : travel series' stylistic nature. *Orbis linguarum = Ezikov Svyat*. 2025. Vol. 23. Issue 1. P. 61-68. <https://doi.org/10.37708/ezs.swu.bg.v23i1.6>

Статті в іноземних фахових виданнях:

1. Dergach D. Media genre theory in linguodidactics of University education. *Scientific Journal of Polonia University*. 2022. Vol. 52 (3). P. 41-48. <https://doi.org/10.23856/5205>
2. Dergach D. Genre invariants of modern advertisement. *Scientific Journal of Polonia University*. 2022. Vol. 55 (6). P. 17-24. <https://doi.org/10.23856/5502>

Одноосібні монографії або одноосібні розділи у колективних монографіях:

1. Dergach D.V. Linguistic adaptation of media content in invariants of film discourse genres. *New horizons of the development of philological science : Collective monograph*. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2022. P. 51-66. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-248-7-3>
2. Дергач Д. Медійна жанрологія в дискурсі інтелектуалізму. *Стилістика модерного часу : колективна монографія*. Київ : Ліра-К, 2024. С. 48-66.

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

1. Медіалінгвістика. Словник термінів і понять / Шевченко Л.І., Дергач Д.В., Сизонов Д.Ю. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2013. 240 с.
2. Медіалінгвістика. Словник термінів і понять / Шевченко Л.І., Дергач Д.В., Сизонов Д.Ю. ; Вид. друге, переробл. і доповн. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2014. 326 с. (з грифом МОН України).
3. Юрислінгвістика. Словник термінів і понять / Шевченко Л.І., Дергач Д.В., Сизонов Д.Ю., Шматко І.В. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2015. 348 с.

4. Лінгвістична іміджологія : словник термінів і понять / Шевченко Л.І., Дергач Д.В., Дядищева-Росовецька Ю.Б., Сизонов Д.Ю., Шулінова Л.В. Київ : Ліра-К, 2023. 216 с.
5. Шевченко Л.І., Дергач Д.В. Німецько-український, українсько-німецький словник = Deutsch-Ukrainisch, Ukrainisch-Deutsch Wörterbuch : понад 100 000 слів і словосполучень. Київ : Арії, 2025. 544 с.
6. Шевченко Л.І., Дергач Д.В., Шматко І.В. Англо-український, українсько-англійський словник = English-Ukrainian, Ukrainian-English dictionary : понад 100 000 слів і словосполучень. Київ : Арії, 2025. 544 с.
7. Дергач Д.В. Аспектологія дослідження медійних жанрів у сучасній славістиці. *Науковий потенціал славістики : історичні здобутки та тенденції розвитку*. Київ, 2015. С. 27-29.
8. Дергач Д.В. Дискусійність аналізу художньо-публіцистичних жанрів у сучасній медіалінгвістиці. *Лінгвістика. Лінгвокультурологія : збірник наукових праць*. Дніпро, 2018. Т. 12. Ч. 1. С. 372-382.
9. Дергач Д.В. Інноваційні дослідницькі локуси медійної жанрології. *Філологія доби глобалізації : візії та перспективи*. Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2025. С. 123-124.
10. Дергач Д.В. Інтерпретація жанрів медійної аналітики у слов'янській стилістиці. *Глобалізація / європеїзація і розвиток національних слов'янських культур*. Київ, 2016. С. 37-39.
11. Дергач Д.В. Реклама в Ukr.net : мовні права в умовах ринкової економіки. *Мовні права в сучасному світі (Збірник наукових праць)*. Ужгород, 2014. С. 278-283.
12. Дергач Д.В. Постать автора в науці: жанрова ідентифікація. *Славістика – покликання і доля (до 95-річчя з дня народження доктора філологічних наук Тетяни Борисівни Лукінової)*. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2023. С. 41-44.
13. Шевченко Л.І., Дергач Д.В., Сизонов Д.Ю. Комплекс навчальних програм дисциплін зі спеціалізації «Медіалінгвістика» (ОКР «бакалавр». Київ : Логос, 2016. 72 с.
14. Шевченко Л.І., Дергач Д.В., Сизонов Д.Ю. Навчально-методичний комплекс зі спеціалізації «Медіалінгвістика» (для студентів-філологів). Київ : Логос, 2015. 38 с.
15. Shevchenko L.I., Dergach D.V. Invariant criteria for the classification of modern mass media genres. *The European development trends in journalism, PR, media and communication*. Wloclawek, 2023. P. 18-21. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-342-2-4>.
16. Shevchenko L.I., Dergach D.V. Media linguistics VS Literary studies: genreological dialogue of sciences. *Philological sciences and translation studies : European potential*. Wloclawek, 2023. P. 192-196. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-348-4-52>.

17. Shevchenko L.I., Dergach D.V. Medialinguistic paradigm of analysis of modern media genres. *Innovations in philology : whims or the need of the hour*. Częstochowa, 2023. P. 157-160. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-383-5-42>.
18. Shevchenko L., Dergach D. Stylistic collaborations in the social media discourse. *Language in Cultures, Cultures in Languages*. Poznan, 2025. P. 24-25.

10. Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація виконана фаховою українською мовою, текстове подання матеріалу відповідає стилю науково-дослідної літератури.

11. Відповідність принципам академічної доброчесності. Дисертаційна праця на тему «Медійні жанри в мовній комунікації: природа, функції, стилістичні параметри» відповідає принципам академічної доброчесності. Використані в докторській дисертації, наукових публікаціях, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, наукові тексти, ідеї, розробки, наукові результати й матеріали інших авторів супроводжуються коректно оформленими покликаннями на авторів та / або на джерело опублікування.

12. Відповідність змісту дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту. Дисертаційне дослідження на тему «Медійні жанри в мовній комунікації: природа, функції, стилістичні параметри» відповідає паспорту спеціальності 10.02.01 – українська мова.

ВИСНОВОК

Дисертація, виконана Дергачем Дмитром Валерійовичем на тему «Медійні жанри в мовній комунікації: природа, функції, стилістичні параметри», є завершеною науково-дослідною працею. Отримані результати є новими й оригінальними та мають науково-теоретичну і практичну цінність. Зміст дисертації відповідає визначенням об'єкту та предмету, сформульованій меті. Поставлені здобувачем наукові завдання вирішені повністю, мети дослідження досягнуто. Основні положення дисертації, задекларовані здобувачем, містять наукову новизну. Структура й обсяг роботи відповідають встановленим вимогам Міністерства освіти і науки України. Наукові положення, висновки та підходи повністю обґрунтовано й аргументовано, містять наукову новизну та отримали необхідну апробацію на наукових конференціях. У публікаціях здобувача відображені всі положення дисертації. Викладене дозволяє зробити висновок про те, що дисертаційне дослідження Дергача Дмитра Валерійовича на тему «Медійні жанри в мовній комунікації: природа, функції, стилістичні параметри» відповідає всім вимогам п. 7, 8, 9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.11.2021 року №1197, які висуваються до докторських дисертацій, і рекомендується до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук за спеціальністю – 10.02.01 – українська мова.

Це дозволяє рекомендувати дисертацію Дергача Дмитра Валерійовича «Медійні жанри в мовній комунікації: природа, функції, стилістичні параметри» на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова до попереднього розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

Результати дисертаційного дослідження Дергача Дмитра Валерійовича на тему: «Медійні жанри в мовній комунікації: природа, функції, стилістичні параметри» та представлених публікацій, обговорено і схвалено на засіданні міжкафедрального фахового семінару, проведеного на базі кафедри стилістики та мовної комунікації Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка (протокол № 1 від 23 квітня 2026 р.).

Головуючий на засіданні –
член-кореспондент НАН України,
доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри стилістики
та мовної комунікації
Навчально-наукового інституту філології

Лариса ШЕВЧЕНКО

Рецензент –
доктор філологічних наук, професор,
професор кафедри полоністики
Навчально-наукового інституту філології

Ігор КОРОЛЬОВ

Рецензент –
доктор філологічних наук, доцент,
професор кафедри стилістики
та мовної комунікації
Навчально-наукового інституту філології

Олена КЛИМЕНТОВА

Рецензент –
доктор філологічних наук, професор,
професор кафедри української мови
та прикладної лінгвістики
Навчально-наукового інституту філології

Юрій МОСЕНКІС

Секретар кафедри

Дем'ян ЛАПШ